

dok általános térnyerését – ezek az ügyek várhatóan tovább fognak szaporodni.

Ez összhangban van az Európai Bizottság törekvéseivel, viszont a fejlődés útjában áll az említett joghézag: annak ellenére ugyanis, hogy – mint a dolgozatban kifejtésre kerül – semmi nem indokolja a választottbíróóságok kizárását a magánjogi igényérvényesítésből, nincs rájuk, illetve eljárásukra nézve szabályozás.

A gyakorlatban – mintegy kényszerhelyzetben lévén – születtek erre bizonyos megoldások, amelyek azonban nem egységesek. Ez a jogbiztonság és az uniós jog egységes alkalmazása szempontjából problémát jelent. Figyelembe véve e vitarendezési fórum szerepét a nemzetközi kereskedelemben, még az Európai Unió egyik fő célkitűzése szempontjából is akadálynak tekinthető: e jogbizonytalanság akadályozhatja ugyanis a tagállamok közti kereskedelmet.

Mindenképpen szükséges lenne egy átfo-gó szabályozás, amelyre azonban nem mutatkozik egyelőre reális esély. Egy járható út lenne az is, ha – amint az napirendre is került a revízió során – a Brüsszel I. Rendelet hatálya alá vonnák a választottbíróóságokat. Ez a jelenlegi visszásságok egy jelentős részét megszüntethetné, azonban még így is maradnának megoldásra váró kérdések.

A versenyjog sajátosságaiból adódik a versenyhatóságokkal való együttműködés rendezésének szükségessége, amely figyelembe véve e fórum semlegességét és egyéb sajátosságait, roppant nehéz feladatnak mutatkozik. Szintén nagyon fontos lenne mielőbbi megoldást találni az előzetes döntéshozatal iránti kérelem választottbíróóságok általi előterjesztésének rendezésére. A felsorolt problémák megoldása valóban komoly kihívás, ha azonban nem születik megoldás, az akadályozza a fejlődést, és a jogbiztonság szempontjából is komoly veszélyeket tartogat.

AUER ÁDÁM

*A részvényesi
joggyakorlásra vonatkozó
„corporate governance”
szabályok alkalmazása
Németországban
és Magyarországon*

A *corporate governance*, felelős társaságirányítás jogi követelménye az 1990-es évek elején jelent meg, és ma a gazdasági jogalkotás egyik legdinamikusabban fejlődő területének tekinthető. Álláspontom szerint jelenleg vertikális értelemben: nemzetközi,

Európai Unió, tagállami szinten; horizontális értelemben: az állami-önkormányzati vállalatok, a tőzsdén jegyzett részvénytársaságok és a tőzsdén nem jegyzett nyilvánosan működő társaságok esetében merül fel a felelős társaságirányítás követelménye. Dolgozatom tárgya a tőzsdén jegyzett részvénytársaságokra vonatkozó (tag)állami, német és magyar szabályok elemzése. A német és a magyar ajánlásokat a társasági törvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgáltam: rámutatva az egyes ajánlásokkal kapcsolatban a társaságok autonómiájának hatáira. A témát a szakirodalomban jelenleg hiányzó megoldással nemcsak a komparatistika módszerével, hanem a német DAX 30 és MDAX 30 tőzsdei indexben szereplő és a BÉT Zrt. Részvény A és B szekciójában kibocsátó részvénytársaságok felelős társaságirányítási jelentéseinek elemzéseivel együtt vizsgáltam.

A kutatás alapján a szabályozások felülvizsgálatra szorulnak. A hatályos ajánlások önállóan, közvetett jogkövetkezményekkel rendelkező normák, amelyek túlnyomórészt a társasági törvény kógens rendelkezéseit tartalmazzák; azonban álláspontom szerint a részvényeseket ténylegesen eltérően érintő szabályok további felvétele indokolt.

A téma jogi megítélése még korai szakaszban jár. A 2000-es évek elején megindult *soft law* rendszer kiépítése, az évtized közepére alakult ki; a vállalatirányítási jelentések közzétételét az évtized második felében írták elő a társasági jogszabályok. A *corporate governance* elemzése pillanatfelvétel: a jelentések közzétételének 3-4 éves gyakorlata még nem sugallja azt, hogy a kérdést sikerült megoldani. A felelős társaságirányítás jövőbeni célja kettős: a társaságok eredményes működése – differenciáltabb, társadalmi siker –, és a piacon bekövetkező anomáliák enyhítése. Ha utóbbi illuzórikusnak is tűnik, meg kell tenni a megfelelő lépéseket annak érdekében,

hogy megvalósuljon. Meglátásom szerint a társasági jog lényegétől nem lenne idegen a nyilvánosan működő gazdasági társaságokra irányadó szabályok árnyalása: a hatályos kógens szabályok mellett biztosított eltérés lehetőség; a törvény alatti szinten olyan előírások alkalmazása, amely a *comply or explain* elvnek megfelelően alakulnak, azonban az ezekben foglaltak nyilvánosak és közvetlen jogkövetkezményekkel járnak. A szabályozási tendencia utóbbi két évtizedben követett gyakorlata alapján ez az irány kimutatható a jogalkotásban.

A kutatásaim alapján megállapítható, hogy ezek a szabályok a kezdeti lépések a kívánt cél eléréséhez. A tagállamoknak át kell gondolni a hatályos rendelkezéseket és meg kell találniuk a helyes lépéseket. Dolgozatomban erre tettem javaslatokat, nem titkolt célként, hogy a tudatosan hátrányos szervezeti politikát folytató cégek anomáliái ne egy esetleges csőd vagy felszámolás után kerüljenek napvilágra.

TÓBI ISTVÁN

„Miért nézünk TV-sorozatokat?”

Betekintés a televíziós
szórakoztatóipar
legjövedelmezőbb iparágába

Egy elismert és (anyagilag is) sikeres sorozat elkészítése rendkívül komplex folyamat. Hétköznapi mértékkel elképzelhetetlen összegeket költenek arra, hogy egy évente 24/12/6 részes sorozat benne legyen a kiválasztott célcsoport 10 legnézettebb műsorában. Természetesen találkozhatunk olyan alkotásokkal is, amelyek reklámkampánya

nem kizárólag a milliókból vásárolt ATL felületeken alapszik, hanem az alkotók hajlamosak *kikacsintani*, és a sorozat világát beemelni a valóságba (például a sorozatban megemlített – nem létező – honlapokat közvetlenül a levetített rész után elindítják, valóságossá teszik).

Amennyiben részleteiben is meg kívánjuk érteni, hogy mivel képes a képernyő elé vonzani sok millió embert egy sorozat, mitől válik beszélgetési platformmá másnap az iskolában/munkahelyen, akkor dimenzióként kell vizsgálnunk a sorozatnézés jelenségét.

A dolgozatban ennek alapján olvashatunk a szabadidő-eltöltésről, TV-nézési szokásokról, a sorozatok világáról. Amikor a sorozatkészítés mechanizmusát vizsgáljuk, látnunk kell, hogy egy jó ötlet akkor válhat sikeressé, ha annak történetvonalát megfelelően felépítik, jól körülrajzolt karaktereket